

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/10/2018
Identifikačné číslo spisu: 3114208495
Dátum vydania rozhodnutia: 15. mája 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3114208495.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Cisárovej a sudcov JUDr. Viery Petríkovej, JUDr. Ivana Machyniaka (sudca spravodajca), JUDr. Jany Henčekovej, PhD., JUDr. Zuzany Ďurišovej, JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Aleny Prieцelovej vo veci žalobcu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, so sídlom v Trenčíne, M.R. Štefánika 20, IČO: 37 916 301, proti žalovanému Alterna Tiff, s.r.o., so sídlom v Trenčíne, Mierové nám. 20/20, IČO: 45 925 127, zastúpenému JUDr. Ing. Michalom Ševčíkom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 17, o zaplatenie 653,44 eur s príslušenstvom, vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/6/2018, o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci Okresným súdom Trenčín, takto

r o z h o d o l :

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci je d ô v o d n ý. Vecne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii je Okresný súd Trenčín.

O d ô v o d n e n i e

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresný súd Trenčín domáhal vrátenia pomernej časti príspevku poskytnutého žalovanému na základe Dohody č. 12/§56/2010ŠR z 15. decembra 2010 (ďalej len „Dohoda“) o poskytnutí príspevku na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 5/2004 Z.z.“) z dôvodu porušenia povinnosti vyplývajúcej žalovanému z Článku II bodu 5/ Dohody. 2. Okresný súd Trenčín listom z 2.2.2018 v súlade s právnym názorom vysloveným v zrušujúcom uznesení Krajského súdu v Trenčíne z 28. augusta 2017 sp. zn. 16Cob/179/2016 spor postúpil Krajskému súdu v Trenčíne ako správne mu súdu príslušnému na konanie vo veci. Mal za to, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie o vrátení prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. a teda, že ide o konanie orgánu štátnej správy o práve právnickej osoby v oblasti verejnej správy, o ktorom nároku, keďže nejde o súkromnoprávny vzťah, ale o verejnoprávny vzťah, nemôže rozhodovať súd v civilnom súdnom konaní (§ 7 ods. 1 O.s.p.; po 1.7.2016 § 3 C.s.p.). 3. Krajský súd v Trenčíne nesúhlasil s postúpením veci. Uviedol, že nárok žalobcu na vrátenie príspevku má právny základ v priznaní a v neskoršom zrušení postavenia chráneného pracoviska žalovanému a v uzavretí Dohody. O výplate príspevku a ani o jeho vrátení žalobca nevydával žiadne rozhodnutie. Poukázal na to, že v správnom súdnom konaní predovšetkým preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej

správy a iných zásahov, v ktorých prípadoch je žalovaným vždy orgán verejnej správy. Je preto vylúčené, aby správny súd rozhodoval v rámci správneho súdnictva o žalobe orgánu verejnej správy proti právnickej osobe. Navyše, Správny súdny poriadok neumožňuje správne súdu, aby rozhodol tým spôsobom, že zaviazal žalovanú osobu na peňažné plnenie. V prípade záveru, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným má povahu verejnoprávneho vzťahu a nepodlieha jurisdikcii civilných súdov, musela by byť vec postúpená priamo orgánu verejnej správy, v ktorého právomoci je vo veci rozhodnúť v administratívnom konaní. Žalobca však môže rozhodovať iba vo veciach, ktoré sú mu zverené zákonom a sám a ani súd mu nemôže rozširovať jeho pôsobnosť. Vec preto predložil na rozhodnutie kompetentnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 18 ods. 4 Správneho súdneho poriadku. 4. Kompetentný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o vecnej príslušnosti (§ 18 ods. 4 a § 8 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) v spojení s § 11 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) po prejednaní veci bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci je dôvodný. 5. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. 6. Podľa § 8 S.s.p. kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetentný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku. 7. Podľa § 6 ods. 1 S.s.p. správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. 8. Podľa § 6 ods. 2 S.s.p. správne súdy rozhodujú v konaniach o a) správnych žalobách, b) správnych žalobách vo veciach správneho trestania, c) správnych žalobách v sociálnych veciach, d) správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia, e) žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy, f) žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy, g) žalobách vo volebných veciach, h) žalobách vo veciach územnej samosprávy, i) žalobách vo veciach politických práv, j) kompetenčných žalobách, k) návrhoch v iných veciach. Podľa § 7 písm. d) S.s.p. správne súdy nepreskúmajú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese. 9. Podľa § 3 C.s.p. súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. 10. Podľa § 55 ods. 1 veta prvá zákona č. 5/2004 Z.z. chránená dielňa a chránené pracovisko sú pracoviská zriadené právnickou osobou alebo fyzickou osobou, na ktorých sú zamestnaní občania so zdravotným postihnutím v pracovnom pomere, ktorí nie sú schopní nájsť si zamestnanie na otvorenom trhu práce, alebo pracoviská, na ktorých sa občania so zdravotným postihnutím zaskoľujú alebo pripravujú na prácu, a na ktorých sú pracovné podmienky vrátane nárokov na pracovný výkon prispôbované zdravotnému stavu občanov so zdravotným postihnutím. 11. Podľa § 56 zákona č. 5/2004 Z.z. úrad môže poskytnúť príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska zamestnávateľovi, ktorý na zriadené pracovné miesto v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku prijme do pracovného pomeru uchádzača o zamestnanie, ktorý je občanom so zdravotným postihnutím, vedeného v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej jeden mesiac, ak zamestnávateľ o príspevok písomne požiada. 12. Podľa § 56 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z.z. príspevok sa poskytuje na základe písomnej dohody o poskytnutí príspevku uzatvorenej medzi úradom a zamestnávateľom. Príspevok poskytuje zamestnávateľovi úrad, v ktorého územnom obvode sa zriadi chránená dielňa alebo chránené pracovisko. Súčasťou žiadosti o poskytnutie príspevku je podnikateľský zámer a kalkulácia predpokladaných nákladov na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Príspevok sa poskytuje do 30 kalendárnych dní odo dňa predloženia dokladov preukazujúcich vynaložené náklady podľa odseku 2; tieto doklady je zamestnávateľ povinný predložiť najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa uzatvorenia dohody o poskytnutí príspevku. Náležitosti podnikateľského zámeru určí ústredie vnútorným predpisom. 13. Podľa § 56 ods. 6 zákona č. 5/2004 Z.z. zamestnávateľ, ktorému bol poskytnutý príspevok, je povinný zachovať zriadené pracovné miesto v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku najmenej dva roky. Zamestnávateľ, ktorý nesplnil povinnosť podľa prvej vety, je povinný vrátiť úradu pomernú časť poskytnutého príspevku zodpovedajúcu obdobiu, počas ktorého na zriadenom pracovnom mieste nezamestnával občana so zdravotným postihnutím. 14. V preskúmvanej veci sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len „Úrad“) podanou žalobou domáha vrátenia pomernej časti príspevku v sume 653,44 eur poskytnutého žalovanému na základe Dohody uzavretej medzi účastníkmi práve podľa § 56 ods. 4 zákona č. 5/2004 Z.z. pre porušenie Článku II. bod 5/ Dohody,

ktorého obsah korešponduje s ustanovením § 56 ods. 6 zákona č. 5/2004 Z.z. Túto Dohodu treba považovať za tzv. verejnoprávnu dohodu, ktorej podstatné obsahové náležitosti upravuje § 56 ods. 9 citovaného zákona. Pri posúdení právomoci orgánu v súvislosti s vymáhaním záväzkov, ak dohodu poruší ten subjekt, ktorý nie je orgánom verejnej správy, bude rozhodujúce predovšetkým to, či v dohode budú prevládať verejnoprávne alebo súkromnoprávne prvky tohto vzťahu, či záväzok z takýchto dohôd bude možné reálne vymáhať formou vydania individuálneho alebo normatívneho správneho aktu, prípadne, či sa strany dohodli, že sa záväzkové vzťahy (práva a povinnosti) zabezpečia pomocou súkromného práva. 15. Podľa názoru najvyššieho súdu v Dohode, ktorú uzavreli žalobca a žalovaný, dominujú prvky, ktoré sú typické pre súkromnoprávne vzťahy. Predovšetkým treba uviesť, že pri uzatváraní dohody vystupujú jej účastníci v rovnom postavení; Úrad nepôsobí v tomto vzťahu (až na malé výnimky) ako subjekt nadradený voči žalovanému. Aj z článku I. tejto Dohody vyplýva, že jej účelom je úprava práv a povinností účastníkov dohody pri poskytnutí príspevku, pričom jej obsahom je okrem iného aj úprava podmienok a spôsobu vrátenia príspevku alebo jeho časti v prípade nesplnenia dohodnutých podmienok, úprava osobitných podmienok, foriem skončenia dohody a dohoda obsahuje aj všeobecné a záverečné ustanovenia. V bode 5/ týchto ustanovení sa konštatuje, že právne vzťahy výslovne neupravené touto dohodou sa riadia ustanoveniami Občianskeho zákonníka, t.j. súkromnoprávneho predpisu. Pokiaľ ide o možnosť vymáhať záväzok Úradom, zákon č. 5/2004 Z.z. (ani iný zákona) nedáva kompetenciu Úradu v prípade porušenia Dohody žalovaným vymáhať voči nemu záväzok vo sfére verejného práva. V tejto súvislosti krajský súd správne uvádza, že Úrad nevydal o vrátení príspevku žiadne rozhodnutie a ani opatrenie, ktorého zákonnosť na základe žaloby by správny súd mohol preskúmať (predmetom žaloby ani nie je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia vydaného správnym orgánom). Okrem toho, Správny súdny poriadok správneho súdu ani neumožňuje, aby o žalobe rozhodol tak, že žalovaného zaviazal na peňažné plnenie. 16. Najvyšší súd so zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že v danom prípade nejde o vec patriacu do správneho súdnictva. Právny vzťah vzniknutý medzi žalobcom a žalovaným na základe predmetnej Dohody treba považovať za vzťah, v ktorom prevládajú črty príznačné pre súkromné právo a teda, že tu ide o súkromnoprávny spor, ktorý prejednávajú a rozhodujú civilné súdy v zmysle § 3 C.s.p. Rozhodol preto tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia s tým, že súdy sú týmto rozhodnutím viazané (§ 11 ods. 1 C.s.p.). 17. Toto uznesenie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 7:0

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.